

Stamp: *Stampa di un'istituzione*

402

Keloids

Dey kurfai del Keleimjo
 Kunigui Kurfaczini E
 raphyi norëtu, tay so Gro-
 mata i ras Karaliaucziuse
 Löbenichtshes Hospi-
 tal № 1.

№ 13.

Karaliáucziuje. 1. Aprilē

1857.

Evangelija: Matt. 21, 1—9.

Gromata: Filip. 2, 5—11.

Verst. 4, 1 — 6.

Cēšas, apie kūrī cze kalbama, tai pirmjausē Cēšas
dibzīausts Bēdās, ale tāsai ir podraugē vā Cēšas, prie pa
lēzīausts Cēšs priklaušs, apie kūrī jau kalbēta Peršk. 2, 2.
Tā Mēžala tai vā ta, kūrī īš sunhustostōds ir jau kōne po
visam padziurustostōds Dovidō karalīkstōds Giminēs nausē
progti ir jēlti turēj, būtent tāsai Dovidō Sunus, kūrīo Wā
ran Bīšū Kelel tur lentis Danguje ir ant Zēmēs, ir kūrīo
karalīše patenka ī Amžijū Amžijus; tai musū Ponas Tēzus
drīstus aukštay pašlowintās. Tās Zēmēs Waisius, tai tas
atsai Swieto Igganytojis, ale tēdēl taiy wadināms, kadangi
is tose tai ēstī Jūdū Zēmēje t... uzglinti, o Prarakas Mīk

Szētra, tai tiek, kaip Pastogis, po furium Karstis,
Draš ben Lytus, tai esti viioke Bargai ne gal užgauti.

Ezitām Pašlogiņ nor Bono Domo Anthonas kur, apē tūri
 Prarādas plačians kalba. Perš 25. — Ezitāpo Dieš-
 parāds, Kerštas nor Maloneje pašliāns, toji paškurināme Ezēse
 per Kristu išķīpēsti ant šīlīkustujū Tīnecujū tarp Zūdū, kalp
 ir ant wiso Krištas Surinšimo. D toktai te išķīpīlbo Swiete
 jū ilgāus jū daugāus. Amen.

Wofizka Gromate nefurio Rynēso.

Wiburij is Karo, tai, Kynėsū bey Engländerių patilusio, atskamba musump meilingas Pakajaus Bal-
so, kuri išgirstant Szirdims ger pastoj. Pasuntinys
Genähr, tarp Kynėsū dirbąs, atsunte mums podraug
su savo Gromata, is Hongkong 11 tgi Decembert
pernay Meto rasytaje, apie kure mes jums anday Zinę
parsuntem, taipojau ir Gromata nū wieno jaunio Ky-
nėsū, Wardu Ho-a-tsi, kursai ano Pasuntinio i So-
dzio-Pagalbininką tarp Kynėsū primokinamas. Tasai
rods jau Porą Kartą buvo sen atrasęs, butent Ponui
Kunigui Falkenberg is Al-Christburg, kursai už Ky-
nėsū Apkwietimą labay procemojas ir su Kynėsū Pa-
suntineis wis is wien susirašos. Ale ano Kynėsū Gro-
matos wis buvo kynėsiskoj Kalboj parašytos, o Pa-
suntinys Genähr wis ir Perstatimą tū Gromatū i
wokiškąją Kalbą buvo tomsioms kas Syki priglaukęs.
Ale ši Kartą ans Kynėsas yra liaur wokišką Gro-
mata sen atrasęs. Tai Dywai matyt, taip tasai
wislab taip labay gražy ir powisam laik reik sustatęs
ir parašęs, jog wos wieriti galėtumbei, kad toji Kokio
Kynėsū parašyta. Begu tai bus pirmjausioji Gromata,
kol Swiets stow, Kokio Kynėsū wokiškay parašyta. Š
lietuwiškąją Kalbą išwersta toji taipo skamba:

„Mano miels Done! Aš dabar džiaugius, Tums dabar ben Kartą rasyti galėdams, ir nusitikiu, kad toji Tums didi Džiaugsmą pudarysenti. Rasi aš kol gyvės nei jokios Progės ne gaušu, Tūs pagal Weidą regėti, ale mano Dvasė yra dabar prie Jūsų, o Kariuntų mudu tikrai, o ir ne tik taip, Dangus matysimės. Pirmto aš buvau žmogus toli nu Tėžaus ir tikėjau i Balmonus, ale dabar aš šventosės Dvasės apšviectijamas, ir žinau, kad pirmasis Kelias buvo i Prožudimą numedęs; ogi Dievo Žodis man rodo tikrąjį Kelią, Dangun vedantįjį. Aš tikiu, kad Tėžus mano Išganytojis yra, ir kad Jo Kraujas manęs dėley yra pralietas. Dabar aš galiu savo mieląjį Išganytojų nusitiktis, nėsa Tis manę išgelbėjęs nu Wyriausybės Tamšybės; per Jo Kraują aš turiu Atpirkimą ir Griekū Atleidimą. Prašau, melsitės už mane, kad aš tinkas Surinkime pastocziau ir Dievo Žodi savo Tėviskėje apsahti galėčiau. Aš vis meldžius Dievopi, kad Dangaus Karalystė greitai i Ryną pareitu, ogi melskite Tūs taipojau. Želk Dieve, Rynėšai dabar tokie pasiputę ir girias savo mielogiška Šmintimi; jie užlempa savo Auis prieš Dievo Žodi, ale aš nesiliauju, už jų Viešpaties meldeši, tasai jų apliudis savo Gėšū. Viešpats Tūs te apsaugoja pagal Ryną bey Dufią.

Lai mano Velijimaš. Prošau, veifinkite višus Bro-
 liuš beš Ceserės, kurie gresni ir mierni r-a Diešpa-
 tije. Priimkite ir Jus patys mano Sveikimą. Mar
 Šėganytojis, mano Immanuelis r'esie su mumis.
 Seiheong, 2. Decembėri 1856.

Seiheong, 2. Decemeri 1856.

Зуфъ

Ho - a - tsif. "

Kaegi tottai gal skaityti, tame ne užkarta didžiųjų Daiktų gamės, kurius Ponas Dievas prie Kynėstų Žmonių daryti apsiėmęs! Targi te pakyla ant šitės milžiniškos didžiosės Žemės ir Karai bey Gzaufsmo apie Karus, tasai, „kursai nuramdo Karus po misą Švieto; kursai kilpines sulaužo ir Ragotines sudaužo, ir Bežimus Ugnimi sudegina:“ — tasai tenai yra taipojau. Šis tai sako, o jis tai ir ištęsęs: „Išlėkit ir numanykit, kad aš esmi Dievas. Už sau Garbę padarysiu tarp Pagonų; aš padarysiu sau Garbę ant Žemės.“ (Ps. 46, 10. 11.)

Bēdnasīs Zafs.

Mucinas Saks, pirmtu Berginis, dabar Pasun-
tinsky's Pagalbininkas, pasakojo Kartą Malbū Surin-
kimą laikydams taip:

Kaip aš dar Raikš buvau, tay mano Kampe dar ne buvo ney jokiu nobažniū žmoniū. Ale Suno mano baltojo Pono, kūrš mano Metūsė buvo, ėjo i Szuilę. Jis manę labay mylėjo. Bazarais jis atejo i Kulnę ir mokino manę tame, ką jis patė Dienoj buvo Szuilėje išmokęs. Kaip aš Majumą pa-ugėjau, tay mudu abu naujūsiūs Testamentus ėmusiu persikaitėmė wis po kelis Perskrymus, ir wis Perskymą po Perskymo. Kad wiens ką ne geray pasakė, tay antrasis tai pataisė. Taipo išmokoma abu gataway skaityti.

Ale po Gješo mudu pradējoma bešaitydamu pa-
 justti, kad mudu abu po Diemo Aklā Gricelininku šfan-
 cziu. Mudu abu pradējoma Šņganimo musū Dufiā
 jēškoti, o Biešpatš mudu ir išklaufe, ir sūtēko mum-
 dviem tē Malonē, šarvo Musitēšimj ant Kristaus sta-
 tyti. Dgi šitai po aš ir vēl pradējau tarp Šodujū
 Malbōš bey Pamošinimo Šurinkimus laikyti.

Ale mano senasis Jonas, karsai per Kristijoni-
 burio laikomas, toktai veikty patyre. Šis labai supyko,
 ypaccy ir todel, kadangi ir jo Sunus buvo nobažnas
 pastojęs. Šis man uždraude Surinkimus laikyti, ir
 grumde man, kad jis mane, jey aš ne klausysęs, skau-
 dzey išplakęs.

Ale aš nū to ne galėjau liautis, bet apsakiau
 koją Samentės-Dienės Ryta bei Bakarą Ewangeliją.
 Ale koją Panedėlės Ryta aš už tai ir tardavau kas
 Syki savo Pono išplaktas, kursai manę piskėniau Bo-
 tagu sukirdavo, ir mano Rugara kas Syki taip tar-
 davo sumiesinėta, kad ji nū Panedėlės ir Panedėlės
 niekucys n'įgijo. Savo kasdieniskąjį Darbą aš iš
 Persuliū tikt vis vos ne vos išengiau atlikti.

Taip tjo, per pušantrą Metą. Wieng Panedėlės
Merg mano Ponas kaip papratęs mano Draug. Ber-
giniams buvo paliepęs, kad jie manę, mano Rubus
nuviltę, prie wieng Medžio, ant Kiemo stovincio, pri-
rištu, jeib jis manę kaip papratęs sukristu. Mano Po-
nas tjo toliu Weidu, kaip kad jis sawo Bėdamo-
nės ir mačny noris išvesti. Ale jis pirma pa-
siėjo i manę su pastyrusiomis Akimis; tacziau
jis ne tjo prie sawo Botago; tas jam dar wis ka-
bėjo prie Aliės. Pons issirode esąs Nerimastije. To
Sąjate buvo padrebėjusi. I jo Amži buvo Persikei-
timo Akies. Rirkšnīs parėjęs.

„Ale Jakai“, taip jis tare, „tawo Rugara juk
pomisam pilna Ronū ir Randū. Už jau ne žinau, ney
ar mašti. Kaipgi ilgay, ar tu Bėdnasis, dar liet-
sprandistay ant sawo Walės nori stovėti?“

„Taip ilgay, Pone“, at sakiau, „kol mano
Biešpats ir Išganytojis man Gywasti palikė.“

„Ale fogidėl tu toks Rietsprandis?“ Klausė jisai.

Už atsilepėjau: „Pone, Prisikelimu Rytmetij, kad
mano bėdnasis Runas iš Dulkiū prisikels, tay at pitus
Rondus wisus sawo dangiškamjam Tėwui atrodīs“, kaip
Senklus mano Wiernybės.“

Mano Pone tylejo; jis paliepe Berginiam, manę
atristi ir sunte manę ant Lauko prie Darbo. Wakare
jau labay wėlay jis atėjo Išejoj pas manę ant Lauko,
apsijwalgę po Dėfinės ir po Kairės, išprowe cizon bey
ren teies Soles ir taipo jis manėspis wis Pamajėliu
artinos. Galiausey jis buvo prie manės.

„Gėtis, Jakai, ar ant Jėmės ir sakyl man ben
Syki tikrasė Tiesa“ taip jis man tare. „Tu žinai,
tawo Rugara jau seny, seny pilna Ronū, tu turi
priegtam sunken diroti ir esi bėdnas Berginis. O ta-
cziau at esmi girdėjęs, bul tu sakęs, kad tu esąs ti-
kray palaimingas wisame sawo Warge. Sakyl man,
ar tu ir tikray jauties esąs palaimingas?“

„Miels Pone“, taip at sakiau, „at tikli,
kad ant wiso didžiojo Smieto ney jokio palaimingesnio
Imogaus ne gal buti, koks at eimi.“

Jis tylejo. Potam jis tare su minkštu ir dreb-
cziu Balsu: Jakai, tu wis sakydawai, tawo Tikėjimas
taw dūdas Šylės, ir už tokius melstis, kurie tawę ir
skaudžiausey iartinę. Argi tu ben norėtumbei dabar ir Kartą
už sawo senjį Pong, kūrė tawę taip muczijęs, melstis?“

„At ir labay“, taip at sakiau, „at noriu š
Sjirdiės Dugno.“

Mudu parpalawo abu ant sawo Kelio. At mel-
dziausi už jį.

Jis atėjo potam tanke pas manę ant Lauko. O
at meldziausi su jūmi ir už jį. Galiausey jis gawo
rašti Palaju Krauję Awinėlio. Iš to Gėso, mudu
kaip du Broliu gwynowia podraugey wiename Su-
rinkime. Ant sawo Smertiės Patalo jis man padowa-
nojo Walnybe. Jis man ikalino, kad at minau kol
gyns Ewangelią apsakęziau. Jis man priegtam ir
sake, jog jis atiriktis, kad mudu Danguje wėl susie-

siwos. a tula Krikščionių poįinti gamės, kūrė
at myliu, ale dar ney wieng, kūrė at tokių Weiteje
turėcziau, taip ma senjį nabastininką Pong. Weje
at su Dziausmū tikrūs, kad at ji Danguje tikray wėl
raseš. — Taip at Marius pajarojo.

Miels Skaitytojau! Sakyl man: Kam šito bėd-
nojo Berginio senasis Pons turėjo uždėkawoti, kad jis
sawo Amži baigdamas ne priwale išgastingą Dėkion-
Zengimą patirti, bet išganytingą Dangun. Zengimą?
Argi jo Dėkawone ne pareitis šwentamjam Pasuntiny-
stės Darbui, kursai bėdnajį Berginį nutwėre? I Du-
šids Gelbėtoju sawo Pono padare?

Dwynas Darbas.

„Iš to tu taip paies?“ Taip Klausė nekursai
Kloptoriaus Užweidas wieng nobajną Mnyką tame
Kloptoriuje esanti, o tasai taipo atsakė: „At turiau kas
Dien dwiem Žulkiam pastay begioti, du Greliu gauditi,
du Banagu mokiti, wieng Smaką suwalbyti, wieng
Liutą apwalioti ir wieng Pigonį šelpiti.“ Wyresnyšis
klausė: „Dgi kas at pitus dwynas Darbus pra už-
daves?“ — At atsilepė: Mano aukščiausias Bieš-
pats patfai. — Tūdr Jukliū, tai mano Kojos, kucias
at nū pergreitū ir priegadingū Jingsniū turiau atlaikyti,
tuou Greliu, tai mano Ari-dwi, kurdėwi wis per aukš-
tay Tia; tūdu Banagu, tai mano Ranki-dwi, kures
at nū Grebimo i Artimo Telsybę nuginti turiau; Smak-
kas, mano Liejuwis; Liutas, tai mano nelaboji
Sjirdis pilnā Pasididziawimo, Pawydo, Wapylantos
bey Kerpto; o Pigonis, kūrė man tenka šelpiti, tai mano
Runas. Argi toktai manę ne tur nrašinti?

Litrasis Nusitikejims.

Bemū Karalius Wencelis I, wadinamas Szwen-
tasis, kursai mires Metė 936 po Kristaus Užėjimo, tās
Nusidawimūse pažystams, kaip tās, kūrė tulerkosa Ro-
wosa Krikščionys, sawo Jėmėje drutay augrantawojęs ir
Bemus prie Wokės Gecorystės priglaudęs. Kaip tasai
Kartą Rusiję pergalėtas ir jogautas buvo, tay ji kas
jin kas taip patlause: Rugi kaip bėstis dabar?
Jis atsakė: Mano Dalysai niekadės n'iera geriaus sto-
wėje, kaip dabar. Prysakij sawo Kareiwjū Waislo sto-
wedams at nusitikejau ant šito sawo Kareiwjū Waislo;
ale dabar at sawo Dalysus guldaw wienat ant Pono
Diemo!

Ar tu meti miri?

Ansas de M. tency, aukštās Gendrolius
Francuzijos, kursai Mupius už penkis Karalius, kūrė
ant Francuzijos šito karo karaliawo, mušęs, ir Macę

Nepriteliu nu sawo Lewisties atganas. tas rado sawo Gala sawo 75 Metus ilgoio Wmžio. Degio 10 taji Romemberi 1567 per sawo Roma kures jis Musi prie Sankt Denys laimedams buwo. Ant Smertiēs Patalo norėjo Kunigs atejęs palinksminti; ale senasis Bendrolius atsiliepe: „Garbės-wertasis Tewe, ar tai man buwu Gēda, kad aš beweit 80 Metu gyws buti moī oamas ne bucziau ismokes wieng Stundo Bertaimi mirsi?“

Wifofia Žine.

Wieshpats Karalius yra su abiejū Ramarū Britarimu pirm Arumwo Istating isleides, kad kursai kę laimėti ir winingioti noredams nu kuro jauno žmogaus dar po Lewu arba Apėkunū (Vermunderū) Uždabojimu stowincio (tai esti, kūr dar ne „mūding“ yra) Piningū ussirašybin, arba ir tikt per twirtę Pasizabėjimę ir Jodzio arba Rankōs-Dawima pasizabėdin, kad tas Kalėjimu nu trijų Mėnesių iki wienu Mėto ir priegtam Piningais nu 50 iki 1000 Doreliū tur korawotas tapti.

— Sakoma, kad musū Karaliskasis Princas Friedrich Wilhelm su sawo aukštaje Marce, englistaic Princose Wiktoria Adelheid, 9 taji Januariju atėjo Mėre tapšes suwenziamotas.

— Nu Musū Rubežiaus pasakojama, kad Tauragėj per Preg Nebeliū neį joks Galwists ne pagaikēs. Ale ant Dwaro Pozerun ne toli nu Rubežiaus kita Liga dabar dar labay sauczianti. Wiens Stalbas, kurtame 114 Telyczū stowėjo, buwo itikstol swetkas pasilikęs, ale dabar Gaikimas jau ir eže prasidėjęs. Ant musū Pusės, Diemui dėkup! kitas Gaikimas dar nēkur ne pasirodēs.

— Paryze žime Gēsė del Naujmiesezto Kunigaikštytės tarp Gyropōs Wieshpaczū per jū aukštūsius Pasuntinūs Sufnefėjimai laikomi. Musū Wieshpats Karalius hitę Kunigaikštytę, kuri musū Žemei neį ant jokios Naubōs niera, bet jū labjais ant Apfunkinimo, robe nor Schweizeriskams padūti, ale tikt su toliu Iffiderėjimu, kad jo wiernieji czionay gywenantieji Padūnai eže be jokio Uktabinėjimo buti galētu, o ir, kad tos Pilgs kuros tenay Karaliaus Lewū Lewams prisklausiusios, ir ant kurtū per tiec tulus Metus prustškoji Karuna lačiawust, kad tos jam ir toliaus paslieni turincios.

— Esterreiskis Giecorius Frants Joseph, bey jo Žiupone Giecorēne yra nu sawo Relionēs i sawo italiskases Žemes jau dabar i sawo wpyriūsių Miestę Wyn wēl pargryžusiu. Nodōs, kad Italiskēi Žmonēs nu sawo Snirtimo priēs sawo Wieshpats Kowest, kadangi tasat wisur su Garbēs Iffrodimalis tape priimtas, ale ar ne ans senasis Papykis wēl isitmus, tai dar ne galima žinoti.

— Esterreiskitū Walbzia dabar jau pradeda, kad ir labay ne noredama, sawo Balmierū Waistus is Muldawōs bey Walakijōs laukan isimti. Die butu meilise, kitas Kunigaikštytės sawistay palaksti, ale kadangi priēs tai is wisū kitū Žemjū Murnėjimo pasikē, tap ite tur hitę sawo Plešing, kuri jie be Gzuwo buv, pasikē. Rankū wēl paleisti, irgi todel rodos, ka. kad jie is Wienernybēs priēs sawo Geradēj, Rusū Giecoriu, bey is sawo Iplikimo i Karę priēs Rusus ir uż dibeses Raistas, kūrē jie todel turėjo pasidaryti, — powisam neį jokios Winingēs ne game.

— Trubnas Rusistikimas isgandino 18 taji Mėrg musū antrosēs Ramarōs Deputiertus ir sutrikino jū Sufnefėjimus. Deputiertas, Regierungsraths Otto ant Kalbėjimo Wietōs pastojēs ir wos telis Jodzius istarēs apnyko ir sukrito czejau ant Wietōs. Ponai Ministerei, o ir keli artimjauši Deputiertai prišoko jam ant Pagalbōs. Iis tape i kitę Stubę inestas, Liekorus ant Pagalbōs atwadintas, ale po wienu Stundo jau jis buwo Mabaštinkas. — Bet Ramaros Deputiertai hitapo Smertiēs Ifigasczius sawo Tarpe pajusdami jau ne norėjo toj Dienoj sawo Sufnefėjimus toliaus laikyti, bet ējo kōznas tškap Namūn. — Žmogau, but mirsi gatams!

— Ant Prėgliaus jau dabar Dora Walczū matēm siezion i Karaliauczių ateinant ir todel rodos, kad kita Upe jau wisur czysta esanti. Iš Wylōs bey Rogatōs Upjū ledai jau isēję, o is Nemuno Upēs tieji taipojau taisos isėiti.

Dowanōs.

Ant Ewangelijōs Pasuntinystēs Darbo atsunte mangipi 1) Pons Precenteris Weidt is Išēs nu M. I. is I. 2 Dol. — nu M. G. is I., G. I. is I., M. B. is I. po 1 Dol. — nu M. G. is I. 15 Sgr. — R. is I. 10 Sgr. — M. S. is I. 5 Sgr. — Priegtam ant Jeruzalēs nu M. R. is I. 2 Dol. 25 Sgr. — M. I. is I. 3 Dol. — M. B. is I. 5 Dol. — tai is Wiso geziolika Doreliū 25 Sgr. — (o podraugen ir dar nu M. B. is I. 10 Sgr. ant musū Karaliauczių Epitōlēs.) — 2) Pons Kun Reiss is Bapeliū nu Gaspadines 2. is W. wieng Doreli — nu B. is I. 5 Sgr. — 3) Pons Kun. Müller is Piktupēnū nu sawo Parapijonū surinkēs du Doreliū. — 4) Iš Kalnintū idawe man I. S. siezion apslankydamas ant Jeruzalēs wieng Doreli. — 5) Draugyste is Werbainēs Parapijēs atsunte mangipi per Ranka Balmieriaus M. U., kūrē Namiej apslankēs buwo ir pen pargrydamas Dowaną atneše, 17 Dol., butent nu R. is G. 4 Dol. ant Pagonū, kapt ir 4 Dol. ant Jeruzalēs — o Surinkimo subeta 6 Dol. Tai is Wiso keturiolika Doreliū, ogi priegtam nu ano paties R. is G. 2 Dorel. ant musū Karaliauczių Epitōlēs, o ir 1 Doreli man paciaur. — Szirdingay dėkup!

Iestog i Pasuntinystēs Kasę atsunte Pons Kunigs Geinemann is Išēs, Pasuntinystēs Surinkimūse surinkēs 5 Dol. 18 Sgr. — uż Pasunt. Rusid. 5 Dol. 6 Sgr. — sawo paties Dowanēle 1 Dol.

Toktai te žegnoja Wieshpats patšai.

Upsakimas.

Bamturis is Radwil-Kinczen nor sawo Wėwas, 5 Murgus dides, ne toli Rusnēs gulincēs, pardūti. Birkti norintieji, gal dēl to ar prie jo, arba prie Gaspadorius Urbono Lapaliūse, Werdainio Parapijōs, maldotis.

Prekė Karaliaucziuje 1. Aprilē.

Kwieczai 80—98 Sgr.; Rugie 45—53 Sgr.; Mėzej didieji 38—50 Sgr.; majieji 40—48 Sgr.; Amijos 24—30 Sgr.; Birnei ram 45—55 Sgr.; balt. 40—55 Sgr.; Roputēs 22 Sgr.; Szienis 28—30 Sgr. uż Centneri; Szaudai 150 Sgr.; Kapa; Swiestas 7—8 Sgr. uż Swarg — is Lietumōs — Aukš. — is Dwarū ite — Aukš. uż Almenē.